

OVER SPORT EN

IV

Mr. F. L. KLEIJN.

Tusschen twee juridische adviezen: 'n meneer, die met huwelijksche voorwaarden wilde trouwen en 'n mevrouw, die niets liever deed dan nog denzelfden dag van haar man scheiden, als 't onvolprezen B. W. geen beletsel ware geweest — de wereld verandert nooit, blijft eeuwig jong en de menschen hebben schijnbaar opgehouden zelfs te trachten verstandig te worden —; tusschen die twee rechtsgeleerde voorlichtingen, als ik reeds zeide, vond Mr. F. L. Kleijn gelegenheid mij het aangevraagde onderhoud toe te staan. 't Was Woensdagmiddag, klokke vier uur, toen ik aan het groote, Haagsche advocatenkantoor van Mrs. M. P. G. Kappelle van de Cappello en F. L. Kleijn de bel zachtken beroerde. Door de statige gang van het midden in de stad — Noordeinde no. 75 — gelegen perceel, wandelde ik naar het privé-kantoor van *Meneer Frederik Louis Kleijn* en rumoerige deining, die tegen het thee-uur even door de residentieele straten golfte, was bij het dichtdoen van de zware voordeur dadelijk verdwenen, liet zich gedempt meer raden dan hooren. In het met sobere degelijkheid gemeubileerde vertrek, waar 'n forsich niet stukken beladen bureau-ministre, benevens eenige volle boekenkasten, de helft van de kamer-ruimte in beslag namen, volgde de voorzitter van de Haagsche Voetbal Vereniging mij allermidzaamst. Want nietwaar, als H.V.V.'s praeses heeft de heer Kleijn zich in de sportwereld het meest doen gelden, werd het meest door, het meest over hem gesproken.

't Is was spoedig gebroken, zoo dergelijke operatie noodig mocht zijn geweest. Want Kleijn zou niet de voorzichtige diplomaat, de scherpzinnige jurist van de Haagsche balie zijn, indien hij me niet bij de mondelinge aanvraag tot het verlenen van 'n interview, had medegedeeld gaarne eenige dagen te voren 'n lijst met vragen te zullen ontvangen.

Daar zat ik dus aan vast en die lijst vischte de heer Kleijn, na eenig zoeken, al gauw uit de papieren op, die het breede bureau vulden, zoo niet dreigden te overstroomden.

„Geboren?” las Mr. Kleijn de eerste vraag. „Ja, dat ben ik; maar wanneer? Laat me 'ns kijken, ik ben 38 jaar, dus in 1874; tja, dat klopt!” „Getrouwd, ben ik ook? Kinderen, ja, die heb ik, maar waarom moet U dat weten? Oh, of ze soms aan sport doen? Neen, nog niet, laat dat maar rusten. M'n oudste, 'n meisje, is vijf jaar — die denkt nog niet aan sport beoefenen — en m'n jongste is een ventje van 1½ jaar, die loopt amper en zeker niet achter den voetbal. Dus, ik kan nog niet — zooals „les” en Feith — de sportieve verrichtingen van m'n kinderen laten vermelden. Maar ook dat zal komen, kunt U gerust op zijn.”

„Ja, ik studeerde natuurlijk in Leiden, in 1892 kwam ik aan, promoveerde in 1897 — ja, precies, vijf jaar heb ik gestudeerd — maar lang vóór dien tijd deed ik reeds aan cricket en voetbal op de Maliebaan.”

„Precies als de rest ben ik met cricket begonnen, zoo omstreeks 1886; ik was toen 12 ja r, 'n ventje in een korte broek, en mocht lid worden van de Haagsche Cricket Club, toen met Olympia de grootste club hier in de stad. Eerst later is de voetballerij er in gekomen. Dat zat zóó! 's Zomers speelden we cricket, maar langzamerhand als 't kouder werd, lieten we het en bal in den steek en dezelfde jongens, die tot October gecricet hadden, vereenigden zich tot een voetbalclubje. Ja, dat was in 't begin 'n heerlijke, ordeloze beude, maar toch wel leuk, wel gezellig!”

„Gewoonlijk speelden we tegen elkaar, klasse tegen klasse, of zoo. Echte heusche clubs, die waren er in 't begin niet. Was ook niet noodig! 't Ging zonder al dat fraais ook wel. Eerst later ontstond uit dien chaos 't ware clubleven, kreeg je 'n naam, 'n reglement en 'n bestuur.”

„In 't begin hadden we trouwens elftallen, die naar den aanvoerder, den samensteller van de combinatie, werden genoemd. En zoo herinner ik mij nog heel goed met 'n Kleijn-Elftal slag geleverd te hebben aan 'n Van Karnebeek-team. Op zichzelf is dat nu niet zoo merkwaardig, maar wel de namen van de jongens, die zoo tegen de negentiger jaren meespeelden. Behalve ikzelf, om nu maar erg onbescheiden te doen, want voor een aanvoerder van 10 andere jongens was bescheidenheid in die dagen geen deugd, zaten in m'n elftal heel wat gróóte mannen van thans. In de eerste plaats b.v. Jhr. mr. L. van Bronckhorst Sandberg, thans referendaris bij den Raad van State. Verder Jhr. mr. W. B. Sandberg tot Essenburg, juist dezor dagen benoemd tot burgemeester van Haarlem. Ook nog Mr. C. Ridder van Rappard, de bekende sportliehebber, groot tennisspeler. Bovendien Mr. E. Bourlier, 'n bekend lid van de balie hier in de stad. En dan Karel W. A. Beukema, consularis ambtenaar; 'n veel-belovende jonge kerel, thans helaas reeds overleden. Nu, en dan was er nog: dr. E. C. D. Nierstrasz, die is lang aan het gemeente-ziekenhuis in Rotterdam geweest en die is op het oogblik dokter in.... Ja, waar is die nu toch gevestigd?”

Voor ik 't wist, had m'n slachtoffer — als je dit tenminste van iemand als Kleijn kunt zeggen? — op 'n knopje gedrukt, de deur ging open en de opgeroepen bediende kreeg de opdracht vlug even het l.tercommunale telefoonboek te brengen. Toen dit verschenen was, bladerde Mr. Kleijn haastig bij de letter H. en toen hij Harlingen gevonden had, waar gelukkig niet zoo erg veel aangesloten zijn, was

Mr. F. L. Kleijn.

SPORTMENSCHEN.

de naam Nierstrasz spoedig ontdekt. „Juist, in Harlingen, heeft hij zich gevestigd, dat meende ik al, maar ik was er niet zeker van!” besloot de ondervraagde 't geblader en met 'n doffen slag klapte hij het lijvige deel toe.

„Weet U, wie ook nog meespeelde in dat elftal van mij: Mr. J. C. graaf van Randwijck, tot voor korten tijd referendaris aan de secretarie der gemeente 's Gravenhage, thans benoemd, misschien twee maanden geleden, tot burgemeester van Amersfoort.”

„Ten slotte waren er nog de Mrs. J. P. Coops, advocaat in Dordrecht en M. A. Wolfson, hoofd-commies aan het Ministerie van Landbouw, Handel en Nijverheid.”

„Tegenover ons stond, dat zeide ik reeds, het Van Karnebeek-Elftal, aangevoerd door.... ja, door wien denkt U?... door den tegenwoordigen, Haagschen burgemeester. Da's leuk, he, dat die in 't einde der tachtiger jaren ook speelde, ook tegen den voetbal heeft geschopt!”

„Nu, Van Karnebeek, die had onder zijn spelers b. v. Mr. P. A. C. graaf van Lijnden van Sandenburg, lid van de 2e Kamer der Staten-Generaal en lid van het College van

Gedeputeerde Staten der provincie Utrecht.” „Zoo speelde ook mee: Jhr. G. van Tets; ik weet niet wat die thans is, maar ik herinner me nog wel, dat hij 'n dochter van oud-minister Cremer, die Directeur van de Nederlandsche Handel Maatschappij is, heeft getrouwd.”

„Die andere jongens, die in het elftal van Jhr. Mr. Van Karnebeek speelden — hij is Kamerheer in buitengewonen dienst van H. M. de Koningin ook — zoo als U wellicht weten”, zeide Mr. Kleijn met 'n hoofdknik naar den overkant van de straat, waar we den Paleistuin, het Paleis, de Koningin zelf konden vermoeden, „die andere jongens herinner ik me niet meer; 't is ook al zóó lang geleden, maar 't beste bewijs voor de opvoedende kracht van ons spel is toch wel zoo'n serie namen van groote menschen, die allemaal 'n eervolle positie in de maatschappij bekleeden op betrekkelijk nog jeugdigen leeftijd.”

„Dat houd ik altijd maar voor, als 'n belangstige vader mij over z'n jongen komt spreken, die in één der H.V.V.-elftallen speelt, en voor wien zoo'n vader bang is, dat-ie te veel tijd vervoetbalt!”

„Meneer, zeg ik dan, wie denkt U nu wel, dat in hun jonge jaren achter den bal holden, precies als Uw zoontje nu doet? Nu, en dan geef ik zelf antwoord op m'n vraag en ik noem den Haagschen Burgemeester. Is die bange vader, die niet weet wat voetbal is, al half gewonnen?”

„Neen, werkelijk, de opvoedende waarde, die van sport uitgaat, acht ik zéér hoog!” aldus besloot Mr. Kleijn z'n herinnering aan de glorievolle dagen van het verleden.

Toen hij nog maar 'n knaapje van 14 jaar was, kwam Mr. Kleijn van thans, reeds in het Bestuur der H.C.C., in de bescheiden functie van commissaris van materieel en ook de H. V. V. telde hem, omstreeks dienzelfden tijd, onder haar bestuurders. Maar bij H.V.V. was de arbeid nog zwaarder: doelpalen opzetten, na 't moeizaam graven van diepen gaten; ballen oppompen met de meest primitieve hulpmiddelen. Blijes je vroeger niet den bal op met het daarvoor meest goëigende, menschelijke instrument: je mond? En knoopte je den leeren zak niet dicht met de helft van je eigen schoenveter?

Maar als hogere klassen van het gymnasium bereikt werden, kreeg Kleijn ook belangrijker functie te vervullen en werd hij o.a. een tijdlang penningmeester, als opvolger van den sedert overleden heer Seret, den Zwitsersche gouverneur van den jongen Van Lijnden, die thans op 't Binnenhof als volksvertegenwoordiger troont.

President der H. V. V. werd Kleijn in 1895 en is hij tot den huidigen dag onafgebroken gebleven.

Hoezeer het voetbal uit de tachtiger jaren verschilde met het spel, zooals het thans wordt beoefend, blijkt het best uit dit citaat, ontleend aan een in 1898 uitgegeven boekje, dat de geschiedenis der 's-Gravenhaagsche C. C. en der Haagsche V. V. bevat.

„Van 1893—86 werd voetbal zoo nu en dan vooral bij koud weer gespeeld. Het was een eigenaardig spel en de beoefenaars kenmerkten zich door een absoluut gebrek aan begrip wat de intrigue was van het spel. Men draafde maar achter den bal aan en speelde met een geheel onbeperkt aantal. Zooclen er kwamen en hiet hadden mee te loopen, werden toegelaten. Het had veel van een zeerm bijen, die achter de koningin aangesonden en haar overal volgden. De eenige onderverdeling in elke partij was die in voor- en achterspelers. Dat wil dus zeggen: de luien bleven achter, de vluggen speelden voor. Men stoorde zich aan geen regels en zette, als het aantal deelnemers al te groot werd, eenvoudig de palen wat achteruit.”

Na deze afwijking keer ik haastig naar 't Noordeinde terug, waar Kleijn vervolgde: „Zeker, behalve voetbal en cricket, heb ik ook nog tennis gespeeld en golf beoefend. Van de Oranje Golf Club, die op Scheveningen, in de buurt van het Oranje Hotel speelt, ben ik nog één der oprichters. Vooral dank zij het initiatief van Rev. Ratford, den voorganger van de Engelsche Kerk, hier in Den Haag, en van freule Marguerithe van Brien van de Groote Lindt, kwam die Club tot stand. Tegenwoordig is het een buitengewoon select gezelschap, dat golf beoefent, de hof en adellijke kringen, benevens de diplomatie, hebben allemaal hun vertegenwoordigers in de Oranje Golf Club. Trouwens die sport trekt haar beoefenaars uit de allerhoogste kringen in den lande.”

EXCELSIOR BANDEN

RIJWIEL — MOTOR — AUTO

ED. KLEY Telef. 5518 Frederiksplein 29

De aanvang van den Afstandsrit, op 20 October 1912 gehouden door de Amsterdamsche Sportclub „De Germaan” over den afstand Amsterdam—Ouderkerk—Aalsmeer—Haarlem—Beverwijk—Purmerend—Amsterdam, zijnde 100 K.M.

Zelfspelen, neen, dat doe ik niet meer. Geen voetbal en geen cricket; geen tennis en geen golf. Ik heb heusch geen tijd; ben al blij als ik Zondagmiddag geregeld tijd kan vinden naar den Wasenaarschen Weg te gaan, om H.V.V. te zien spelen. 't Eenige wat ik nog voor sportiefs doe, is — neen, lacht U nu niet! — vissen. Dat doe ik zeer serieus, vooral in Overijssel, daar heb ik voor zoo iets prachtige gelegenheid. En niets laat 'n mensch, die zich overwerkt voelt, zoo tot rust komen, als 't stillekens zitten in een schuitje, de zon blakerend op je rug en het kalm bespieden van de dobber. Heusch, dat is een van m'n allergrootste zomer-vacantie-genoeuens. Je komt heelemaal bij en op die wijde plassen rinkelk een telefoon, worden geen conferenties gehouden en hebben de menschen van Hechtbank, Hof en Hoogen Raad nooit gehoord. Meteen, de woorden waren Mr. Klein nog niet ontwaapt, schelde irriterend onstuimig het telefoon-belletje en deelde 'n Rotterdammer, van uit het Hotel

Het bestuur van de Amsterdamsche Sportclub „De Germaan”, welke vereeniging Zondag jl. een Afstandsrit rond Amsterdam uitschreef.

Zittend van links naar rechts: S. J. Puls (2e penn.), J. Sijbrands (voorz.), H. Mahler (2e voorz.), Staande: S. Vroom (2e secr.), B. Holsiezen (1e penn.), C. Lechner (1e secr.) en J. Pieters Graafland (alg. funct.).

Welmar, zijn bezwaren, zijn moeilijkheden, zijn grieven aan den Haagschen jurist mede, wien de spreker in de Maas-stad de behartiging zijner belangen had opgedragen.

Fronste zich 't voorhoofd van Mr. Klein, trokken z'n lippen zich strak, spande de kort-geknippte knevel zich over de bovenlip en was hij plots geheel aandacht voor wat zijn client aan het andere einde van den draad hem te vertellen had.

Maar toen hij den hoorn neerlegde, verhelderde z'n gezicht en zaten we over het verschil tusschen voetbal en cricket te praten, of niet achter dat voorhoofd, tegenover m'n gedachtenfiltsen onderwijl bezig waren de kwestie, door den Rotterdammer zoo juist gesteld, verder uit te werken.

„Cricket is fijner spel, veelzijdiger, moeilijker, het heeft drie wel-onderscheiden deelen: bowlen, batten en fielden; voetbal is veel eenvoudiger en heeft daardoor zoo'n groote populariteit bij de massa. Dat krijgt cricket nooit, wenschen de spelers met bat en bal ook